

Eliane Esther Bots *In Flow of Words*

In Flow of Words is een korte experimentele film over de ervaringen van drie tolken van het Joegoslavië Tribunaal in Den Haag, en hun positie als schakel tussen sprekers en luisteraars, getuigen en verdachten, rechters en toehoorders. De tolken zijn geboren en getogen in het voormalige Joegoslavië en hebben de oorlog in de jaren negentig van de vorige eeuw zelf meegemaakt. De omlijning op de vloer toont een plattegrond op schaal van de rechtszaal van het Tribunaal waar de tolken werkten. De film belicht het contrast tussen de emotionele en fysieke impact van de dramatische verhalen die de tolken te verwerken krijgen, en de georganiseerde en neutrale omgeving van het Tribunaal en zijn missie. In dit proces zijn de tolken zowel zichtbaar neutraal als zo onzichtbaar mogelijk. Ze komen dichtbij de betrokkenen, maar bewaren toch hun afstand. Ze spreken zich uit maar zijn toch stil. De tolken stemmen het grilige proces van het vertalen af op de regels die gelden in de arena van het Tribunaal. Terwijl zij omgaan met het contrast tussen innerlijke beroering en wat voor de buitenwereld zichtbaar is, voelt het alsof ze worden getransformeerd tot menselijke machines. Op 31 maart organiseren we een programma met Eliane Esther Bots en de tolken die aan de film hebben meegewerkt.

Hannah Dawn Henderson *Testament*

In *Testament* dwingt een naamloze figuur door een stedelijk landschap, op zoek naar iemand of iets dat bekend voorkomt. Haar verstrooiende blik scant de buurt - een fijnmazig archief van tegenstrijdige historische en hedendaagse verhalen: de geluiden van een nabijgelegen bouwplaats naast protestteksten die op de stoep zijn gekalkt, straatnamen die een koloniale erfenis in ere houden, een monument voor arbeidsmigranten. *Testament* schetst een poëtisch beeld van de Afrikaanderwijk in Rotterdam door verleden en toekomst van de buurt met elkaar te verweven. Op die manier verwijst de film naar gevoelens van verbondenheid, zoals die in monumenten worden verheerlijkt, maar ook naar de ervaring van het buitengesloten zijn. Persoonlijke verhalen en het collectieve geheugen raken met elkaar verweven en worden doorgeprikt middels hiaten in het verhaal, onvolledigheden, censuur en onrust.

Karel van Laere *Reach*

Bij de ontwikkeling van het werk *Reach* heeft Karel van Laere samengewerkt met chirurgen en heeft hij een aantal 'laparoscopische' chirurgische instrumenten in bruikleen gekregen. Tijdens laparoscopische operaties - of kijkoperaties - zijn de handelingen van de chirurgen met inwendige camera's live te zien op grote schermen. De chirurgen hebben slechts deels zicht op de buik, en werken dus vaak "blind". De patiënt is overgeleverd aan de bekwaamheid van de chirurg, de tastbare feedback die hij via de handen krijgt, en de visuele feedback die op digitale schermen wordt uitgezonden. De installatie nodigt het publiek uit om operatiespiegels te gebruiken om de video op de omringende muren te reflecteren, waar het videowerk te zien is. De installatie boostt het gedeeltelijke zicht op het lichaam na, in een video waarin delicate objecten ontleed worden. Dit is ook iets waarmee chirurgen te maken krijgen wanneer ze dergelijke precisie-instrumenten gebruiken. Het is deze kwetsbaarheid, intimiteit en zelfs schoonheid, verborgen in medische handelingen, die door *Reach* wordt belicht.

Tineke van Veen & Barbara Prezelj *Unsettling Dust*

Unsettling Dust onderzoekt de lichamelijke effecten van radioactieve straling door zich te richten op de relatie tussen post-nucleaire landschappen en radioactieve stofdeeltjes. Met onze menselijke zintuigen en ons bevattingsvermogen zijn we niet in staat om de omvang en de gevolgen van een mogelijke besmetting te doorgronden. Precies dit hiaat in ons begrip wordt in *Unsettling Dust* aangepakt door de schaalverandering: in plaats van afstandelijkheid en spektakel te belichten - kenmerkend voor nucleaire landschappen - richt het project zich juist op intimiteit en het gevoel van vervreemding. Het uitgangspunt is het post-nucleaire landschap van Vaujours, een deelgemeente van een noordoostelijke voorstad van Parijs. Hier vonden ooit de eerste kernproeven van Frankrijk plaats. Volgens het nieuwe bestemmingsplan wordt op deze plek een mijn in gebruik genomen voor het delven van gips; een meststof en het belangrijkste bestanddeel voor stucwerk en gipsplaten. Op deze manier zullen de nucleaire deeltjes uit Vaujours over heel Europa worden verspreid.

Annemarie Wadlow *I've to think not twice, but twice twice*

De afgelopen jaren heeft Annemarie Wadlow de omvangrijke archieven van haar grootvader uitgebreid bestudeerd en gedigitaliseerd. Wadlows grootouders waren Duitse Joden die in de jaren dertig van de vorige eeuw uit Duitsland vluchten voor het naziregime, en via de Verenigde Staten zich uiteindelijk in Groot-Brittannië vestigden. Families werden uiteengerukt en hun verhalen vielen in de loop van de eeuw in duizenden stukjes uiteen. *I've to think not twice, but twice twice* is een citaat van haar grootvader, die zijn memoires uitgebreid heeft vastgelegd in brieven, dagboeken, manuscripten, documenten en foto's. Om dit materiaal te contextualiseren, reisde Wadlow naar Polen om het familiegraf te bezoeken. Ook ging ze naar de stad Wrocław (voordien Breslau) waar een groot deel van haar familie vroeger woonde. In haar werk zet Wadlow de lijn van versnipperde verhalen voort, door haar reizen te documenteren en ze met elkaar te verbinden. Ze doet dat via een voice-over waarin zij en haar moeder een deel van het archief van haar grootvader voorlezen. Op deze manier vermengt *I've to think not twice, but twice twice* op poëtische wijze site-specific beelden, die de verschuivende ideeën van ergernis thuisbrengen. Je ervaart thuis en de familiebanden, onderzoeken.

De films van Eliane Esther Bots zijn vertoond en tentoongesteld op festivals als IDFA, Locarno Film Festival, de Berlinale, Cinema du Reel, New York Film Festival, International short film festival Oberhausen, Go Short, International short film festival Curta Cinema Rio de Janeiro, Glasgow Short Film Festival, en Kassel Dokfest. Haar laatste film, *In Flow of Words*, heeft verschillende prijzen gewonnen, waaronder de Pardi di Domani Best Director - BONALUMI Engineering Award op het Locarno Film Festival. De film is genomineerd voor de European Film Awards.

Hannah Dawn Henderson is een kunstenaar en schrijver die afwisselend woont en werkt in Den Haag, Amsterdam, en Manchester (UK). Ze heeft deelgenomen aan internationale tentoonstellingen en projecten, en haar teksten zijn wereldwijd gepubliceerd, als onderdeel van performance events, seminars en lezingen. Momenteel is ze artist-in-residence bij de Rijksakademie Amsterdam. *Testament* is gemaakt in het kader van de tentoonstellingenreeks *Wider Perspectives* in Het Gemaal op Zuid (2019, Rotterdam), in opdracht van Afrikaanderwijk Coöperatie, in samenwerking met Furtado Melville.

Karel van Laere is een performance- en videokunstenaar met een achtergrond in de podiumkunsten. Hij heeft internationaal opgetreden en geëxposeerd, onder meer in het MMCA in Seoul en Nuit Blanche in Taipei. In 2014 werd hij bekroond met de Piket Kunstprijs. *Reach* is onderdeel van Open Space; een coproductie van The Grey Space in the Middle en Stichting Largo, te zien in mei 2022.

Tineke van Veen is een beeldend kunstenaar die onderzoek doet naar het concept veiligheid en dit op verschillende manieren visualiseert. In haar recente werk onderzoekt ze hoe veiligheid samenhangt met de verstoorde relatie tussen mens en omgeving.

Barbara Prezelj is landschapsarchitect, ontwerper en onderzoeker. Ze zit momenteel in het eerste jaar van haar doctoraat en onderzoekt de kwalitatieve metriek van het landschap. Haar MSc afstudeerproject 'Unfamiliar Territory: Approaching Posthuman Landscapes' won de Archiprix Nederland 2018 Tweede Prijs.

Annemarie Wadlow is een kunstenaar die vanuit onderzoek werkt om zowel bewegend beeld als fotografie en tekst te produceren. Ze is medeoprichter van Nice Flaps, een lokaal kunstenaars-initiatief dat experimentele modeltekensessies organiseert. Haar proefschrift, 'Women Looking at Women Looking at Women: Reclaiming histories of women in the arts and proposing models to facilitate future friendships', wordt later dit jaar uitgegeven door Page Not Found.

Positions: Time-Based wordt mogelijk gemaakt met steun van de gemeente Den Haag.

Positions: Time-Based

5 februari
t/m 3 april 2022

Eliane Esther Bots *In Flow of Words*

Hannah Dawn Henderson *Testament*

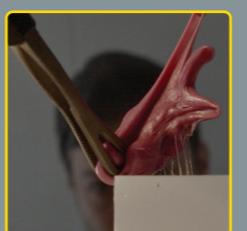
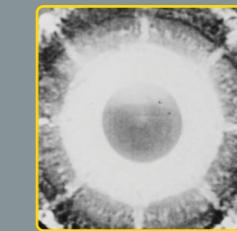
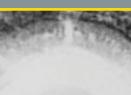
Karel van Laere *Reach*

Tineke van Veen & Barbara Prezelj *Unsettling Dust*

Annemarie Wadlow *I've to think not twice, but twice twice*

Op 24 februari en 31 maart presenteert Stroom een speciaal randprogramma bij de tentoonstelling, met bijdragen van de deelnemende kunstenaars en hun gasten. Ga voor actuele informatie naar www.stroom.nl. Op 4 maart maakt de tentoonstelling ook deel uit van HOOGTIJ, de populaire kunstroute door Den Haag.

Stroom Den Haag presenteert met trots videowerken van vijf kunstenaars uit Den Haag: Eliane Esther Bots, Hannah Dawn Henderson, Karel van Laere, Tineke van Veen & Barbara Prezelj, en Annemarie Wadlow.

De laatste twee jaar is er hernieuwde aandacht voor videowerk en time-based werk. *Positions: Time-Based* toont vijf verschillende artistieke posities. Een aantal thema's komt hierbij duidelijk naar voren: de sterke focus op een specifieke plek of locatie; verkenningen van de kwetsbaarheid van het menselijk lichaam en de afhankelijkheid van sociale structuren; en persoonlijke en intieme perspectieven vanuit waar ingewikkelde kwesties worden belicht, van de omgang met nucleair afval tot het werken binnen het juridische systeem.

Via een observerende, onderzoekende en experimentele benadering, vinden de kunstenaars subtiele manieren om nieuwe verhalen te vertellen over complexe onderwerpen, en nodigen ze het publiek uit om zelf een positie in te nemen.

Stroom
Den Haag

NL

5 February
- 3 April 2022

Positions: Time-Based

Annemarie Wadlow
*I've to think not twice,
but twice twice* 20:08

Over the past few years, Annemarie Wadlow has been exploring and digitizing her grandfather's substantial archives. Wadlow's grandparents were German Jews who were exiled during the 1930s by the Nazi regime, and went to America before settling in Great Britain. Families were broken apart, shattering into multiple narratives throughout the century.

I've to think not twice, but twice twice, is a quote from her grandfather's writing, who prolifically documented his memoirs in letters, diaries, manuscripts, as well as documents and photos.

To contextualize these materials, Wadlow travelled to Poland, to visit her family grave as well as the city of Wrocław (formerly Breslau) where much of her family was living. In her work, Wadlow is continuing the lineage of scattered narratives, by documenting her travels, connecting them through voice over

of her and her mother reading out part of her grandfather's archive. In this way, *I've to think*

not twice, but twice twice poetically blends site-specific images that explore shifting

motions of belonging, home, and lineage.

**Tineke van Veen
& Barbara Prezelj**
Unsettling Dust 08:49

The pandemic has been marked by a renewed focus on air. Our own human senses and understanding fail to comprehend the scale and effects of potential contagion. It is precisely this gap in understanding, that *Unsettling Dust* tackles by changing scale: instead of the detachment and spectacle that commonly characterizes nuclear landscapes, the project wishes to focus on the intimate and the sense of alienation.

Unsettling Dust explores the lived, bodily experience of radiation by focusing on the relationship between post-nuclear landscapes and radioactive dust. It takes as its starting point the post-nuclear landscape of Vaujours, a commune in the northeastern suburbs of Paris, where the first nuclear tests of France took place. The site is earmarked to become a quarry for gypsum, a fertilizer and the main constituent of plaster and drywall, spreading nuclear particles all over Europe.

Unsettling Dust explores the lived, bodily experience of radiation by focusing on the relationship between post-nuclear landscapes and radioactive dust. It takes as its starting point the post-nuclear landscape of Vaujours, a commune in the northeastern suburbs of Paris, where the first nuclear tests of France took place. The site is earmarked to become a quarry for gypsum, a fertilizer and the main constituent of plaster and drywall, spreading nuclear particles all over Europe.

Karel van Laere
Reach 10:24

In the development of the work *Reach*, Karel van Laere collaborated with surgeons, taking a number of laparoscopic surgical instruments on loan. During laparoscopic, or 'keyhole' surgery operations, internal cameras show the surgeon's actions live on large screens. The surgeons' actions live on large screens. The surgeons only ever gain a partial view of the abdomen, they are often working 'blind'. The patient is surrendered to the skill of the surgeon, the haptic feedback they receive through their hands, and the visual feedback broadcasted on digital screens.

In the installation, the audience is invited to interact with mirrors to reflect a video onto the surrounding surfaces. Dissecting delicate objects, the installation replicates the partial view, the distance from- or even absence of - the body, that surgeons encounter using those same tools. It is this vulnerability, intimacy and even beauty, concealed within medical procedures, that is highlighted by *Reach*.

Hannah Dawn Henderson
Testament 22:47

In *Testament*, a nameless figure wanders through an urban landscape, searching for someone or something that seems familiar. Her scattered gaze scans the neighbourhood — a dense archive of conflicting historical and present-day stories: the sounds of a nearby construction site alongside protest slogans scrawled on the sidewalk, street names honoring a colonial legacy, a monument to migrant workers.

The work *Testament* paints a poetic picture of the Afrikaanderwijk in Rotterdam by entangling its past and future. By doing so, the film refers to experiences of belonging, as celebrated in monuments, but also to the experience of being excluded. In this way personal narratives and social memory become intertwined and pierced by gaps, elisions, censorship and unrest.

Eliane Esther Bots
In Flow of Words 00:00

In Flow of Words is a short experimental film about the experiences of three interpreters of the Yugoslavia Tribunal in The Hague, and their position as a channel between speakers and listeners, witnesses and defendants, judges and attendees. The interpreters are born and raised in the former Yugoslavia and lived through the war in the 1990s. The outline on the floor of the exhibition space shows a scaled floorplan of the Tribunal courtroom in which the interpreters worked. The film focuses on the contrast between the emotional and physical impact of the dramatic stories that the interpreters deal with on the one hand, and the controlled and neutral environment of the Tribunal and its mission on the other. In the process, the interpreters are simultaneously visibly neutral and yet as invisible as possible; to get close to those involved yet keep their distance; to speak out yet be silent. The interpreters align the erratic process of interpretation with the rules that apply in the arena of the Tribunal dealing with the contrast between inner turmoil and what public display they find themselves being transformed into human machines. On March 31 a public program, with Eliane Esther Bots and the translators featured in the film, will contextualize the installation.

Annamarie Wadlow is a research-based artist working between moving-image, photography & writing. She is a co-founder of Nice Flaps, a local artist initiative that hosts experimental life drawing sessions. Her thesis, *Women Looking at Women: Looking at Women: Reclaiming histories of women in the arts and proposing models to facilitate future friendships*, will be published by Page Not Found this year.

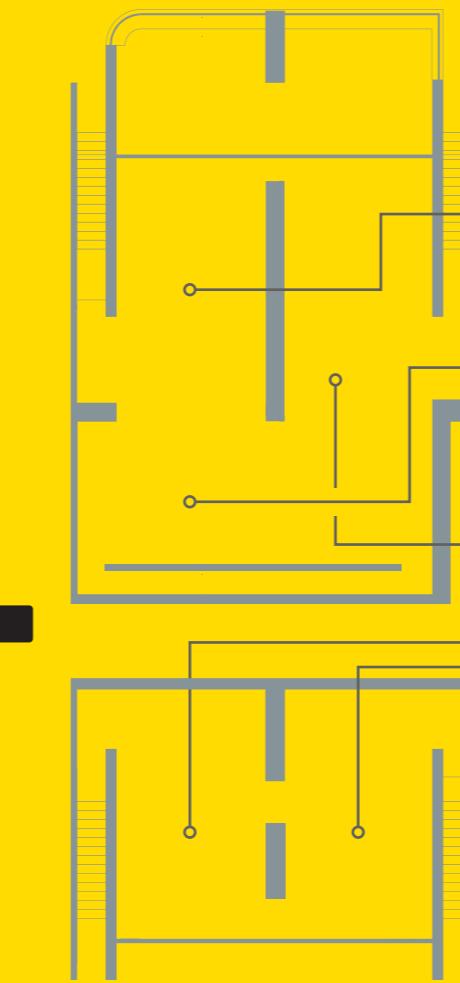
Tineke van Veen is a visual artist who researches and visualizes the concept of safety. In her recent work she explores how safety correlates with the disturbed relationship between humans and the environment. *Barbara Prezelj* is a landscape architect, designer and researcher. She is currently in the first year of her PhD which explores landscapes: qualitative metrics. Her MSc graduation project 'Unfamiliar Territory: Approaching Posthuman Landscapes' won Archiprix Nederland 2018 Second Prize.

Karel van Laere is a performance and video artist with a background in the performing arts. He has performed and exhibited internationally, including at the MMCA in Seoul as well as Nuit Blanche in Tapei. In 2014, he was awarded the Pkjet Kunstrprijs. *Reach* is part of Open Space, a co-production of The Grey Space in the Middle and Stichting Largo, on view in May 2022.

Hannah Dawn Henderson is an artist and writer based between The Hague, Amsterdam, and Manchester (UK). She has participated in exhibitions and projects internationally, and her texts have been published in international journals, events, seminars and readings. She is a current resident at Rijksakademie Amsterdam. *'Testament'* was produced in the context of the exhibition series *Wider Perspectives* at Het Gemaal op Zuid (2019, Rotterdam), and commissioned by Afrikaanderwijk Coöperatie, in collaboration with Funtado Melville.

The films of Eliane Esther Bots have been screened and exhibited at festivals such as IDFA, Locarno Film Festival, the Berlinale, Cinema du Reel, New York Film Festival, International short film festival Oberhausen, Go Short, International short film festival Cinta Cinema Rio de Janeiro, Glagow Short Film Festival, and Kassel Dokfest. Her latest film, *In Flow of Words*, has won several awards, among which the Pardi Domani Best Director - BONALDI Engineering Award at the Locarno Film Festival. The film is nominated for the European Film Awards.

Positions: Time-Based' is made possible through the generous support of the City of The Hague.

Eliane Esther Bots
In Flow of Words

Hannah Dawn Henderson
Testament

Karel van Laere
Reach

**Tineke van Veen
& Barbara Prezelj**
Unsettling Dust

Annemarie Wadlow
*I've to think not twice,
but twice twice*

Stroom
Den Haag

Stroom Den Haag proudly presents video work by five artists from The Hague: Eliane Esther Bots, Hannah Dawn Henderson, Karel van Laere, Tineke van Veen & Barbara Prezelj, and Annemarie Wadlow.

Throughout the last two years, there has been a renewed focus on video and time-based works. *Positions: Time-Based* features five distinctive artistic positions. Certain themes decisively emerge: the enhanced focus on a particular site or place; explorations of the fragility of the human body and its interdependence on social structures; and personal and intimate perspectives on complex issues, from the handling of nuclear waste to working within the judicial system.

Using an observational, investigative and experimental approach, the artists find subtle ways to unfold new, complex narratives and invite the audience to take one's own position.

On 24 February and 31 March 2022, Stroom presents a special public program parallel to the exhibition, including contributions from the participating artists and their guests. On 4 March the exhibition is also part of HOOGTIJ, the art route through The Hague. For the latest updates and detailed information, please check our website stroom.nl.